

Complexnummer: 523453

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Keunenhuys

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

523454, 523455, 523456

Woonplaats

Winterswijk Woold

Gemeente

Winterswijk

Provincie

Gelderland

Hoofdadres van hoofdobject

Wooldseweg 127, 7108 AA Winterswijk Woold

Complexomschrijving

Inleiding BOERDERIJCOMPLEX op de boerenplaats 'Keunenhuys' in 1908 gebouwd op de plaats van een oudere boerderij, in opdracht van A. Esselink door aannemer J.W. ten Haken. Het boerenerf is gelegen aan de Wooldseweg die als hoofdweg vanaf het dorp Winterswijk door het buurtschap Woold loopt en waaraan verschillende beeldbepalende boerderijen gelegen zijn. Het erf heeft een oude historie, die verbonden is met de scholteboerencultuur die de sociale en agrarische geschiedenis van Winterswijk eeuwenlang gekenmerkt heeft.

Het grote boerderijgebouw vertegenwoordigt een meer voorkomend type, dat in hoofdvorm een langgerekt hallehuis met puntgevel is maar opvalt vanwege de detaillering van de voorgevel met sierelementen in pleisterwerk en door het relatief grote bedrijfsgebouwe. Op het achtererf bevindt zich nog een kleine schuur, die een oudere oorsprong heeft. Het erf wordt gecompleteerd door een voor de streek typische schuur ('schoppe') vermoedelijk uit het eerste kwart van de 20e eeuw.

De boerderij wordt aan de voorzijde voorafgegaan door een tuin, omzoomd door een beukenhaag waarin een eenvoudig smeedijzerentoegegangshek is geplaatst. De tuin bevatte oorspronkelijk een moestuin en is thans voorzien van een gazon, enkele struiken, bomen en grindpaden. Het erf wordt ontsloten door middel van een lange toegangsweg, beplant met acaciabomen. Deze laan vormt vanaf de Wooldseweg een bijzonder fraaie zichtas, gericht op de voorgevel van de boerderij.

Complexomschrijving

Het beschermde complex bestaat uit een BOERDERIJ (complexonderdeel A) van het type hallehuis met links aangebouwde varkensschuur, herbouwd in 1908. Het achterhuis van de boerderij is van het middenlangsdeeltype. Rechts achter deze boerderij bevindt zich een voor de streek typische SCHUUR (complexonderdeel B) met beschoten geveltop, mogelijk daterend uit het eerste kwart van de 20e eeuw. Op het achtererf bevindt zich een veel oudere structuur, thans in gebruik als SCHUUR (complexonderdeel C).

Waardering

BOERDERIJCOMPLEX 'Keunenhuis'

-Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een historisch gegroeid boerderijcomplex met als hoofdonderdeel een boerderij uit het begin van de twintigste eeuw. Deze boerderij heeft een goed gedetailleerde voorgevel met elementen in pleisterwerk, een goed bewaard bedrijfsgedeelte en enkele voor de streek typische bijgebouwen die samen een fraai voorbeeld vormen van een boeren erf.

-Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de historisch gegroeide bebouwing aan de Wooldseweg, waar het door de fraaie hoofdvorm en mede door de plaatsing van het erf in een gecreëerde zichtas vanaf de Wooldseweg een beeldbepalende rol speelt. Het complex bezit ensemblewaarden door de goed bewaarde samenhang tussen de verschillende onderdelen.

-Van cultuurhistorische waarde als historisch gegroeid boeren erf van een van de belangrijke boerenfamilies in de streek, dat een karakteristiek voorbeeld vormt in de agrarische en sociale geschiedenis van Nederland.

Monumentnummer*: 523454

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 20384/17

*Monumentnaam***

Keunenhuis

Complexnummer

523453

Complexnaam

Keunenhuis

*Woonplaats**

Winterswijk Woold

*Gemeente**

Winterswijk

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Wooldseweg

*Nr**

127

*Toev.**

*Postcode**

7108 AA

*Woonplaats**

Winterswijk Woold

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Winterswijk

*Sectie**

E

*Kad. object**

10423

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel A BOERDERIJ van type hallehuis op langgerekt rechthoekig grondvlak, met tegen de linker zijgevel een aangebouwd, terugliggend varkenshuis op rechthoekig grondvlak. Beide bouwlichamen worden gedekt door een zadeldak, waarbij dat van de boerderij thans is belegd met betonpannen en dat van het varkenshuis met rode Hollandse pannen. De afwatering vindt plaats via een bakgoot en langs voor- en achtergevel lopen witgeschilderde windveren. De boerderij is één bouwlaag en een forse zolderverdieping hoog. De gevels zijn opgetrokken in baksteen (kruisverband) en bezitten een gepleisterde plint. De voorgevel wordt gekarakteriseerd door een terugliggende entreepartij met balkon en een sobere pleisterwerkdecoratie. Het overwegend toegepaste venstertype is het schuifvenster, dat voorkomt als tweeruits, als T-schuifvenster of als zesruits schuifvenster (2(2+1)). Een deel van de vensters is voorzien van opgeklampte luiken (in kraaldelen). In de voorgevel worden de vensters afgesloten met een gemetselde segmentboog, voorzien van gepleisterde boogstenen. De boogtrommels zijn gevuld met pleisterwerk waarin Art Nouveau motieven zijn aangebracht. De vensters in de secundaire gevels zijn voorzien van een eenvoudige, gemetselde strek of segmentboog. Onder de vensters bevinden zich lekdorpels. De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL heeft in de eerste bouwlaag ter weerszijden van de middenas twee tweeruits schuifvensters en op de verdieping twee stolpvensters onder enkelruits bovenlicht. De vensters hebben aan de bovenzijde een segmentboog zoals reeds beschreven. Ter plaatse van de onderdorpels van de vensters loopt een verticale, gepleisterde sierband en ook ter hoogte van de bovendorpel van de vensters van de eerste bouwlaag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Op de gevelhoeken bevinden zich in blokverband gepleisterde hoekpilasters en ook de middenas van de gevel wordt benadrukt door dergelijke hoekpilasters. De top van de gevel wordt omzoomd door gepleisterde vlechtingen. De middenas bevat een terugliggende entree onder een in pandig balkon met houten balkonbalustrade. De dubbele paneeldeur bezit vensters achter traliewerk en heeft een enkelruits bovenlicht. Ook de dubbele balkondeuren hebben een enkelruits bovenlicht. In de top van de gevel bevindt zich tussen de hoekpilasters een in pleisterwerk aangebracht vierpasmotief. De RECHTER ZIJGEVEL heeft ter plaatse van het woonhuis drie T-schuifvensters en een terugliggende zij-entree met deur onder bovenlicht. Het woongedeelte is voorzien van speklagen als in de voorgevel en ook het portiek is omlijst met pleisterwerk. In het bedrijfsgedeelte bevinden zich links twee zesruits schuifvensters van de spoelkeuken. Rechts hiervan bevinden zich vierruits schuifvensters naast een opgeklampte deur met in dezelfde verticale assen erboven, twee vierruits vensters. Geheel rechts in de gevel loopt een bouwnaad. De LINKER ZIJGEVEL heeft ter plaatse van het voorhuis rechts een enkelruits schuifvenster en een T-schuifvenster. Links hiervan bevindt zich een zesruits schuifvenster boven een kelderraam en in de hoek een hoog in de gevel geplaatst venster boven een klein vierkant venster. Tegen de linker zijgevel is het varkenshuis aangebouwd. De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL van het varkenshuis telt vier assen met drie zesruits schuifvensters en ongeveer in het midden van de gevel een opgeklampte deur onder bovenlicht. In de punt van de gevel bevindt zich een vierruits venster. In de LINKER ZIJGEVEL van het varkenshuis bevindt zich ongeveer in het midden een opgeklampte deur en ter weerszijden hiervan twee halve, ijzeren stalvensters. De ACHTERGEVELS hebben beiden een met roodgeschilderde planken beschoten geveltop boven een gemetseld, dubbel tandfries. De achtergevel van het varkenshuis heeft dubbele, opgeklampte staldeuren onder een korfboog met gepleisterde geboorte- en sluitstenen. Rechts hiervan bevindt zich een rechtafgesloten, opgeklampte staldeur en een vierruits venster. Hierboven, op onregelmatige hoogte twee identieke laadluiken. De achtergevel links heeft terugliggende, dubbele deeldeuren onder een korfboog voorzien van gepleisterde boogstenen. In de deuren zijn vierruits vensters aangebracht. Ter weerszijden van de deur bevinden zich staande zijvensters met vork-roeden en twee staldeuren. Geheel rechts is nog een vierruits venster geplaatst. Onder de beschoten geveltop bevinden zich drie blinde staande rondboogvensters. Hier is met wit op zwart een vork-roedeverdeling aangebracht, zodat het lijkt dat het hier om echte vensters gaat. Smeedijzeren muurankers vormen samen het jaartal `1908'. Het INTERIEUR is vrijwel volledig in oorspronkelijke staat en bestaat uit een woongedeelte met woonvertrekken en een keuken ter weerszijden van een middengang. Het bedrijfsgedeelte bestaat uit een middenlangsdeel met stallen voorzien van hilden, een spoelkeuken, paardestallen en personeelskamers. Het bedrijfsgedeelte valt op omdat het groot is en veel verschillende tasruimtes bevat, zoals een aparte houtzolder en een strozolder. Deze verschillende ruimten hebben eigen laadluiken op verschillende hoogte in de gevel geplaatst. In het woonhuis zijn alle binnendeuren (gehoute paneeldeuren) nog aanwezig zowel als de oorspronkelijke balkenplafonds. In de woonvertrekken (waaronder kamers-en-suite) bevinden zich geornamenteerde schoorsteenmantels, binnenblinden en vensterbanken. De traditionele woonkeuken heeft een hangboezemschouw met tegels en haardplaat met het jaartal 1833. In de keuken bevindt zich een vaste kast met gehoute deuren. De wanden van de keuken zijn voorzien van een randbeschildering in sjabloontechneek. In de keuken zowel als in de hal is een terrazzovloer aangebracht. De gang bezit een gemarmerde lambrizing en een tochtdeur met bewerkt glas.

Waardering

BOERDERIJ (complexonderdeel A) gebouwd in 1908

-Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een grote boerderij gebouwd in het begin van

de twintigste eeuw. De boerderij valt op als grote en late vorm van het hallehuistype, vanwege de bijzondere vormgeving van de voorgevel, vanwege de gaafheid en de fraaie interieuronderdelen van het woonhuis zowel als het uitgebreide en goed bewaard gebleven bedrijfsgedeelte.

-Van stedenbouwkundige waarde als hoofdonderdeel van het boerderijcomplex. De zichtas is op de voorgevel van de boerderij gericht en deze speelt een belangrijke beeldbepalende rol vanaf de Wooldseweg.

-Van cultuurhistorische waarde in de agrarische en sociale geschiedenis van Nederland, als goed voorbeeld van een boerderij van een belangrijke boerenfamilie. De boerderij bevat een goed bewaard bedrijfsgedeelte en een woonhuis waarin naast kamers met een meer stedelijke vormgeving ook een traditioneel uitgevoerde woonkeuken met hangboezemschouw voorkomt. De boerderij geeft zo een goed beeld van de woon- en werkcultuur van een agrarische familie uit die tijd.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 523455

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 20384/17

*Monumentnaam***

Keunenhuis

Complexnummer

523453

Complexnaam

Keunenhuis

*Woonplaats**

Winterswijk Woold

*Gemeente**

Winterswijk

*Provincie**

Gelderland

Locatiennaam

BY Wooldseweg 127, Winterswijk Woold

Locatieomschrijving

*Kadastrale gemeente**

Winterswijk

*Sectie**

E

*Kad. object**

10423

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel B Een SCHUUR op rechthoekig grondvlak met een links aangebouwde, kleine nevenschuur. De schuur en nevenschuur zijn beide gedekt door inzwenkende zadeldaken, waarvan de schilden zijn belegd met rode oudhollandse pannen. De daken zijn voorzien van witgeschilderde windveren aan voor- en achtergevel. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De VOORGEVEL heeft een met planken beschoten geveltop en een grote dubbele inrijdeur onder korfboog met gepleisterde boogstenen. De grote deur wordt geflankeerd door zijvensters met ijzeren vorkroeden en links van de deur bevindt zich een vergelijkbare kleinere deur. De VOORGEVEL van de linker aanbouw heeft een vergelijkbare uitvoering met een inrijdeur onder segmentboog.

Waardering

SCHUUR (complexonderdeel B) mogelijk daterend uit de bouwtijd van de boerderij

-Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een agrarisch bijgebouw, met een voor de streek typerende verschijningsvorm. De schuur is in in- en exterieur goed bewaard gebleven en de oorspronkelijke functie is nog goed afleesbaar.

-Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het boerderijcomplex Keunenhuis. De schuur heeft vanwege

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

situering en typische hoofdvorm in samenhang met het hoofdgebouw een beeldbepalende rol.

-Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van het boerderijcomplex Keunenhuis, dat vanwege zijn bestemming als boerderij is verbonden met de agrarische en sociale geschiedenis van Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 523456

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 20384/17

*Monumentnaam***

Keunenhuis

Complexnummer

523453

Complexnaam

Keunenhuis

*Woonplaats**

Winterswijk Woold

*Gemeente**

Winterswijk

*Provincie**

Gelderland

Locatiennaam

BY Wooldseweg 127, Winterswijk Woold

Locatieomschrijving

*Kadastrale gemeente**

Winterswijk

*Sectie**

E

*Kad. object**

10423

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel C Oud gebouwtje thans in gebruik als SCHUUR. De schuur is van het type hallehuis, met links een hoger opgetrokken gevel. De schuur heeft een rechthoekige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken in veelkleurige veldovenbaksteen, gemetseld in kruisverband. De schuur is gedekt met een zadeldak, met ongelijke schilden die zijn belegd met rode oudhollandse pannen. Langs de dakranden lopen witgeschilderde windveren. De VOORGEVEL heeft een met planken beschoten geveltop. Op de overgang tussen gevel en beschoten top is een in gesintelde stenen gemetselde rollaag aangebracht. In de middenas bevindt zich een opgeklampte deur onder tweeruits bovenlicht en rechts van deze deur bevindt zich een lage staldeur. Links in de gevel bevindt zich een schuifvenster (2(2+1)). De RECHTER ZIJGEVEL bezit vijf met planken dichtgezette gevelopeningen, op onregelmatige afstand van elkaar. De LINKER ZIJGEVEL heeft ongeveer in het midden een rechthoekig venster met luik. Onder de aansluiting met het dak steken de gebintbalken door de gevel heen. De ACHTERGEVEL heeft links een lage aanbouw onder lessenaarsdak. Rechts hiervan bevindt zich een bouwvallige aanbouw. In het INTERIEUR bevinden zich de resten van een keitjesvloer, waarin een vlakverdeling en initialen herkenbaar zijn. Achterin is een stalruimte afgescheiden. Ook in de rechter beuk van het gebouw bevindt zich een stal.

Waardering

Kleine SCHUUR van oudere oorsprong (complexonderdeel C)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een oudere schuur op een historisch gegroeid boerenerf, met een voor de streek typische hoofdvorm en detaillering zoals een beschoten geveltop. Het gebouwtje bezit resten van een keitjesvloer.

-Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het boerderijcomplex, waarbinnen het vanwege de hoofvorm hoge ensemblewaarden bezit.

-Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van het complex, dat vanwege zijn bestemming verbonden is met de agrarische geschiedenis van Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)